

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nauka.com.ua | № 5, 2021 | 27.05.2021 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.5.85](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.5.85)

УДК 336.71 – 027.541 (477)

О. В. Гасій,

*к. е. н., доцент кафедри фінансів та банківської справи,
Полтавський університет економіки і торгівлі, Україна
ORCID ID: 0000-0002-5116-0448*

А. М. Соколова,

*к. е. н., доцент кафедри фінансів та банківської справи,
Полтавський університет економіки і торгівлі, Україна
ORCID ID: 0000-0001-5025-1252*

Н. В. Прохар,

*к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
Полтавський університет економіки і торгівлі, Україна
ORCID ID: 0000-0002-3087-1793*

ФАКТОРИ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

О. Hasii

*PhD in Economics, Associate Professor,
Poltava University of Economics and Trade, Ukraine
A. Sokolova*

*PhD in Economics, Associate Professor,
Poltava University of Economics and Trade, Ukraine
N. Prokhar*

*PhD in Economics, Associate Professor,
Poltava University of Economics and Trade, Ukraine*

THE FACTORS OF COMPETITIVE ENVIRONMENT IN BANKING SECTOR OF UKRAINE: REGIONAL ASPECT

Сталий розвиток банківської системи України неможливий без конкуренції, яка покликана стимулювати удосконалення пропозиції різноманітних і якісно нових послуг на регіональних фінансових ринках. У статті досліджено сучасний стан функціонування банківської системи України, з'ясовано і конкретизовано фактори, що формують конкурентоздатність банківських установ на регіональних ринках банківських послуг. Визначено, що сьогодні банківська система України відновлює свою роботу після затяжної кризи, ступінь впливу якої характеризувався сукупністю проблем, вирішення та зменшення негативного впливу яких вимагає дослідження факторів конкурентного середовища у цілому та на регіональних ринках банківських послуг зокрема. Проаналізовано особливості функціонування банківської системи України за період 2006-2020 рр. та обґрунтовано фактичний рівень банківської конкуренції як результат ліквідації банківських установ

протягом 2016-2020 рр. Визначено проблеми формування конкурентного середовища банків в сучасних умовах. Доведено важливість розвитку банківської конкуренції, особливо в регіонах України. Узагальнено фактори регіонального конкурентного середовища банків, які повинні ними враховуватися при формуванні своїх стратегій розвитку.

Sustainable development of the banking system of Ukraine is impossible without competition, which is designed to stimulate the improvement of the offer of various and qualitatively new services in the regional financial markets. To solve and mitigate the impact of the problems, it is necessary to investigate the factors of the competitive environment in the regional markets of banking services. It is determined that today the banking system of Ukraine resumes its work after a protracted crisis, the degree of influence of which was characterized by a set of problems, solving and reducing the negative impact of which requires research of competitive environment in general and regional banking markets in particular. The peculiarities of the functioning of the banking system of Ukraine for the period 2006-2020 are analyzed and the actual level of banking competition as a result of liquidation of banking institutions during 2016-2020 is substantiated. The importance of the development of banking competition, especially in the regions of Ukraine, is proved. The factors of the regional competitive environment of banks, which should be taken into account by them when forming their development strategies, are generalized, namely: public administration at the regional level, which can create conditions for both stimulating and restricting competition between banks and banking units in the banking market; the number of structural units of banks in the region of activity (branches) and indicators of their ratio to the population; the level of development of the regional economy; the level of financial awareness of the management of business entities and the effective demand of the population of the region for banking services; prospects for opening new banking institutions and structural subdivisions in the regions; long-term development goals of banks in a certain territory, competing with each other and other financial institutions; creation and distribution of available innovative banking products by regional banks; the level of development of regional financial markets as competitors to banking, prospects for cooperation of regional banks with public administration bodies.

Ключові слова: банк; банківська система; конкуренція; фактори конкурентного середовища; регіон.

Keywords: bank; banking system; competition; competitive environment factors; region.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сталій розвиток банківської системи є необхідною умовою ефективного розвитку національної економіки. Однак, в умовах фінансово-економічної кризи стабільність банківського сектору України порушена зростанням недовіри до банків та, як наслідок, їх банкрутства; нестабільністю ресурсної бази, недосконалістю механізму рефінансування українських банків; девальвацією національної валюти; високою ціною кредитних ресурсів, скороченням обсягів кредитування, погіршенням якості кредитного портфеля, тощо. Це потребує подальшого вивчення конкурентних переваг банків під впливом факторів середовища їх функціонування.

У ринковій економіці розвиток будь-якої галузі, в тому числі, і банківської, неможливий без конкуренції. В банківській сфері вона здатна вирішити та згладити вплив зазначених проблем, оскільки покликана стимулювати удосконалення пропозиції різноманітних і якісно нових послуг на фінансовому ринку та сприяти оптимізації банківської діяльності усєї системи в цілому. Тож підтримка здорової конкуренції в середині банківської системи має стати одним із завдань її стратегії розвитку.

При наявності у значної частини українських банків розгалуженої мережі підрозділів, що функціонують в різних областях держави, їх сукупна конкурентоспроможність повинна визначатися з урахуванням конкурентних позицій філій на регіональних ринках. Аналізуючи зазначені ринки важливо враховувати соціально-економічне середовище даних територій, оскільки воно безпосередньо впливає на кількісні та якісні параметри регіональної банківської діяльності та на сукупний індекс конкурентоспроможності банків на національному ринку. Таким чином, стратегія розвитку будь-якого банку повинна передбачати реальну і потенційну оцінки конкурентного становища в регіонах, яка ґрунтується на основних факторах, що її визначають на цьому рівні системи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичним та практичним аспектам формування

конкурентного середовища як в національній банківській системі, так і її регіональній складовій приділяється значна увага вітчизняних і зарубіжних учених, зокрема: І. Брітченка, О. Дзюблока, М. Долишнього, О. Другова, Н. Заславської, Т. Зверькова, М. Крупки, О. Лаврушина, М. Могилиницької, А. Мороза та інші. Втім, вони акцентують увагу переважно на статистичному аспекті діяльності та окремих напрямках розвитку банківської системи, не приділяючи достатньої уваги оцінці факторів їх конкурентного середовища, яке в умовах сьогодення є досить нестабільним.

Недоліками існуючих робіт є нівелювання дослідженням впливу факторів, які формують конкурентоспроможність банківської системи у регіональних масштабах, та їх вплив на загальний розвиток банківської сфери України.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в тому, щоб дослідити сучасний стан функціонування банківської системи України, з'ясувати і конкретизувати фактори, що формують конкурентоздатність банківських установ на регіональних ринках банківських послуг.

Виклад основного матеріалу дослідження. Становлення банківської системи України (БСУ) відбувалося протягом тривалого часу – майже тридцять років. За цей час були як позитивні, так і негативні моменти в її функціонуванні, адже вона могла бути як рушійною силою розвитку усєї вітчизняної економіки, так і, навпаки, джерелом негативних фінансово-економічних зрушень. Основні показники розвитку БСУ за останні п'ятнадцять років наведено у табл. 1.

Таблиця 1
Основні показники діяльності банківської системи України за 2006–2020 рр.

Назва показника	01.01. 2007 р.	01.01. 2008 р.	01.01. 2009 р.	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.01. 2012 р.	01.01. 2013 р.	01.01. 2014 р.	01.01. 2015 р.	01.01. 2016 р.	01.01. 2017 р.	01.01. 2018 р.	01.01. 2019 р.	01.01. 2020 р.	01.01. 2021 р.
1. Кількість банків, які мають банківську ліцензію	170	175	184	182	176	176	175	180	163	117	96	82	77	75	73
2. Частка іноземного капіталу у статутному капіталі банків, %	27,6	35,0	36,7	35,8	40,6	41,9	39,5	34,0	32,5	43,3	48,8	x	x	x	x
3. Загальні активи банків, млрд. грн.	353,1	619,0	973,3	1001,6	1090,2	1211,5	1267,9	1408,9	1520,9	1571,4	1737,3	1848,3	1359,7	1493,3	1882,8
у т.ч. кредити надані, млрд. грн.	269,7	485,4	792,2	747,3	755,0	825,3	815,3	911,4	1006,4	965,1	1005,9	1042,8	1118,9	1033,4	963,7
4. Зобов'язання банків, млрд. грн.	297,6	529,8	806,8	765,1	804,4	898,8	957,9	1085,5	1168,9	1151,7	1132,5	1172,8	1204,7	1293,4	1612,2
5. Капітал, млрд. грн.	42,6	69,6	119,3	115,2	137,7	155,5	169,3	192,6	148,0	103,7	123,7	163,6	155,0	199,9	210,6
6. Адекватність регулятивного капіталу, %	14,19	13,92	14,01	18,08	20,83	18,9	18,06	18,26	15,60	12,74	12,69	16,10	16,18	19,66	21,98
7. Результат діяльності, млрд. грн.	4,1	6,6	73,0	-38,5	-13,0	-7,8	4,9	1,4	-53,0	-66,6	-159,0	-26,5	22,3	58,4	41,3
8. Рентабельність капіталу, %	13,52	12,67	8,51	-32,52	-10,19	-5,27	3,03	0,81	-30,46	-51,91	-116,7	-15,84	14,67	33,45	19,97

Примітка. x – дані відсутні.

Джерело: складено авторами за офіційними даними Національного банку України [1]

Аналізуючи динаміку зміни кількості банків в Україні, спостерігаємо їх суттєве зменшення за 2006–2020 рр. (табл. 1). Так, Національним банком України станом на 1 січня 2021 рік зафіксовано 73 банки. Ліквідація низки проблемних банків, з одного боку, позитивно впливає на прозорість банківської системи, а з іншого – призводить до погіршення конкурентного середовища та умов надання банківських послуг у зв'язку із суттєвим зменшенням кількості учасників банківського бізнесу.

До початку 2012 року продовжувала збільшуватися кількість зареєстрованих банків з іноземним капіталом. Максимальна питома вага іноземного капіталу у статутному капіталі вітчизняної банківської системи була на кінець 2011 року – 41,9%, що відбулося внаслідок входження іноземних банків на український ринок банківських послуг, та на кінець 2016 р. – 48,8%, що стало результатом погіршення показників капіталізації банківської системи. Вітчизняні науковці по-різному оцінюють нарощення частки іноземного капіталу у БСУ, обґрунтовуючи як позитивні, так і негативні особливості такого явища. До позитивних моментів належать [2]: впровадження передових методів ведення банківської діяльності; підвищення якості системи управління банківськими ризиками; зростання обсягу банківських ресурсів і посилення стабільності їхніх джерел; розширення спектру банківських продуктів, комплексний підхід до обслуговування різних клієнтів; запровадження міжнародного досвіду фінансового оздоровлення, реорганізації та реструктуризації банків, що набуває дуже важливого значення в умовах фінансової кризи.

За аналізований період активи БСУ збільшились у 5,3 рази внаслідок розширення обсягів банківської

діяльності за активними операціями, так і зростання курсів іноземних валют, в яких вони були частково номіновані. Кредитування клієнтів у сукупному обсязі активних операцій банків у різні періоди складало від 57 до 80%. Така ситуація є характерною для банківської діяльності в умовах нерозвинутого ринку цінних паперів та відсутності різноманіття фінансових інструментів. У 2005–2008 рр., тобто період похваллення споживчого кредитування, частка кредитів в активах банківської системи була найвищою. При цьому, частка простроченої заборгованості за кредитами у сумі кредитів вітчизняних банків, значно зросла (найвищий показник був станом на 01.01.2018 р. – 54,54%), що свідчить про погіршення якості активів в умовах фінансово-економічної кризи.

Підтвердженням зниження конкуренції, зростання рівня концентрації та збільшення ризиків для клієнтів на ринку банківських послуг є значне зростання значення індекса Герфіндаля-Хіршмана (за загальними активами на початок 2021 р. ІНН дорівнював 1097, за чистими – 930). Так, оцінка рівня концентрації обсягу банківських активів показала, що на найбільший банк в Україні (ПАТ «Приватбанк») на початок 2021 року припадало 26,2 % чистих банківських активів (міжнародний норматив – 35 %), на 5 банків з державною часткою – 54,3 %, на 20 банків іноземних банківських груп – ще 27,6 % активів усієї системи, що, на нашу думку, визначає вітчизняний ринок банківських послуг як помірно концентрований із монополістичним типом конкуренції. Зміни показників концентрації зумовлені процесами, пов'язаними з Приватбанком (визнання ним реальної якості кредитів, формування резервів, збільшення портфелю ОВДП та вплив вкладів населення) [1].

Проблемна заборгованість вітчизняних банків, що впливає на якість кредитного портфеля усієї системи, досягла піку у 2017 році (54,54 %) при допустимому у міжнародній практиці рівні 10%. Перевищення межі спостерігається у 2010 р. (11,2 %) та з 2014 року по 2020 рік включно (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка простроченої заборгованості за кредитами, резервів за активними операціями та капіталу БСУ протягом 2006-2020 рр., %

Джерело: побудовано авторами

За рис. 1 простежується тенденція пропорційної зміни обсягів відрахувань у резерви за активними банківськими операціями, та відповідних змін обсягів власного капіталу. Наявність значної «кредитної ями» свідчить про функціонування банків у режимі спекулятивного фінансування та відсутність здорової фінансової основи для збалансованого економічного зростання в Україні [3].

Збитковість функціонування БСУ була характерна для 2009–2011 років, хоча з 2012 року вдалося покращити фінансовий результат та відновити прибутковість діяльності. Однак, у 2014–2017 рр. знов банківська система спрацювала із знаком «мінус» через втрату активів на тимчасово окупованих територіях, погіршення фінансового стану позичальників, зниження економічної активності в Україні [4]. Станом на 01.01.2017 р. в Україні банківський сектор отримав історично великий обсяг збитку – майже 159 млрд. грн., з яких майже 136 млрд. грн. (майже 80%) припадає на Приватбанк. Для решти інших банків сукупні збитки на початок 2018 року зменшилися до 23 млрд. грн. порівняно з 66 млрд. грн. у 2015 році. Основними причинами збиткової діяльності банків у цей період став вплив залучених коштів, прострочення платежів суб'єктами господарювання, відрахування у страхові резерви тощо. Починаючи з 2018 року за результатами діяльності банків відбулися зміни у напрямі виходу із зони збитковості діяльності. Станом на 01.01.2019 року результат діяльності банків склав 22,3 млрд. грн., станом на 01.01.2020 року – 58,4 млрд. грн., станом на 01.01.2021 року – 41,3 млрд. грн. Серед найбільш прибуткових банків у 2020 році були виключно іноземні фінансові установи – Райффайзен Банк Аваль, Сітібанк та ОТП Банк, на початок 2021 року ці банки зберегли першість прибутковості

діяльності. На топ-3 найбільш прибуткових банків на початок 2017 року припадало 57,5 % загального обсягу прибутку, отриманого БСУ, а на початок 2021 року – 17,3 % [1; 5; 8].

Динаміка обсягів власного капіталу банків в Україні до початку 2014 року була позитивною у напрямку зростання (за виключенням 2015 р), не завжди випереджаючи темпи зростання банківських активів. Впродовж 2006–2020 років показник адекватності регулятивного капіталу по банківській системі перевищував норматив (від 12,7 % у 2016 р. до 21,98 % у 2020 р.), встановлені як на міжнародному рівні 8%, так і Національним банком України – на рівні 10%. Однак його зниження було характерним для 2015–2016 рр., що є негативною характеристикою функціонування БСУ, а покращення відбулося протягом 2017-2020 років – зріз із 16,1 до 21,98%.

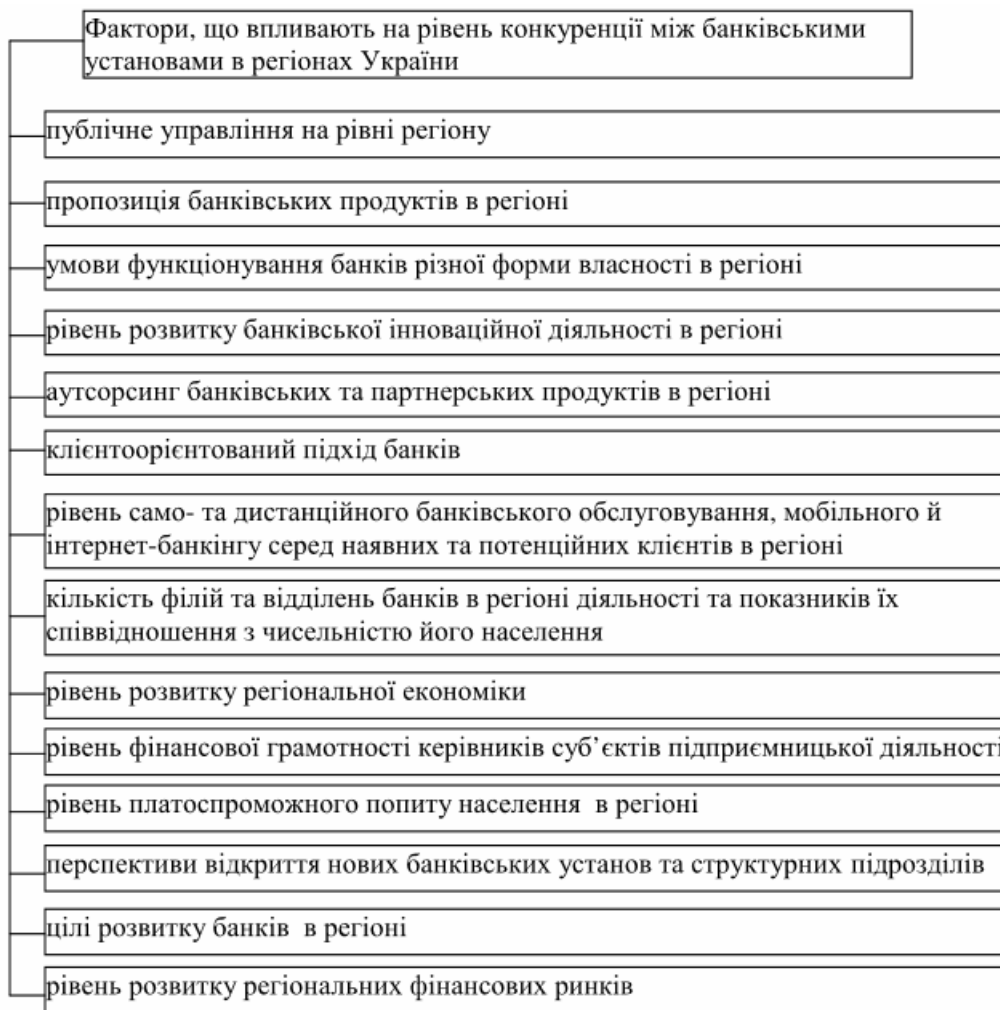
Вагомим відносним показником ефективності функціонування вітчизняної банківської системи та діяльності банків є рентабельність капіталу як показник ефективності використання капіталу банками. За п'ятнадцятирічний період його динаміка була різноспрямованою, на що, на нашу думку, вплинули зміни обсягів власного капіталу та розміри отриманого банками прибутку. Негативне значення рентабельності капіталу БСУ спостерігалось впродовж 2009–2011 рр. та 2014–2017 рр. Результатом функціонування БСУ у 2020 році за цим показником, що визначає інвестиційну привабливість, є значення рентабельності капіталу на рівні 19,97% [1; 6].

Отже, функціонування БСУ як результат конкурентної боротьби між різними банківськими установами (як вітчизняними, так і з іноземним капіталом), характеризується наявністю низки особливостей, які були притаманні як в докризові, кризові та післякризові періоди. Негативні тенденції пов'язані, в основному, з військово-політичною нестабільністю, втратою банківського капіталу та активів, дестабілізацією економіки, високим значенням проблемних кредитів, збільшенням обсягів відрахувань банків в резерви за активними банківськими операціями. Відновлення результативних показників ефективності розвитку банківської системи відбувалося протягом кількарічного періоду за рахунок перегляду стратегічних орієнтирів банківської системи, виведенням з ринку банківських послуг низки проблемних банків, відновленням довіри клієнтів, лібералізації банківського валютного законодавства, стабілізації курсу національної грошової одиниці тощо [7; 8].

Важливим чинником стабілізації БСУ є розвиток банківської діяльності в регіонах у контексті курсу на децентралізацію публічного управління та посилення фінансової самостійності регіонів держави. Адже концентруючи фінансові ресурси на регіональному рівні і спрямовуючи кредитні потоки в ефективні галузі економіки, з урахуванням соціально-економічного розвитку областей, банки можуть відігравати провідну роль у розвитку кожного регіону та країни в цілому. Тому, на нашу думку, потрібно стимулювати конкуренцію банків на регіональних (в межах територіально-адміністративних одиниць) ринках банківських послуг України.

Банківські послуги в регіонах України пропонуються різними за юридичним статусом банківськими установами, що постійно конкурують між собою у боротьбі за клієнтів, потенційні ресурси й об'єкти інвестування. Одним з напрямів діяльності таких суб'єктів є отримання позитивного фінансового результату (прибутку). Тому конкуренція на ринку банківських послуг – процес об'єктивний постійний та динамічний.

Узагальнимо фактори, що впливають на рівень конкуренції між банківськими установами в регіонах України на рис. 2.

Рис. 2. Фактори, що впливають на рівень конкуренції між банківськими установами в регіонах України
Джерело: побудовано авторами

Вищенаведені фактори впливають на банківську конкуренцію як між банками-юридичними особами та структурними підрозділами банків, зареєстрованими в інших областях, так і між самими структурними підрозділами. За офіційними даними Національного банку України [1], у Вінницькій, Волинській, Донецькій, Житомирській, Івано-Франківській, Кіровоградській, Луганській, Миколаївській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій областях не зареєстровано жодного самостійного банку, а в Київській, Дніпропетровській, Одеській, Львівській, Чернігівській, Харківській, Запорізькій, Полтавській, Закарпатській областях, є зареєстровані банки-юридичні особи, потребують оцінки саме за масштабами і характером діяльності на регіональному рівні.

На нашу думку, найсуттєвішими факторами, що впливають на характер конкуренції на регіональних ринках банківських послуг є:

- публічне управління на рівні регіону, яке може створити умови як для стимулювання, так і обмеження конкуренції між банками та банківськими підрозділами на ринку банківських послуг;
- кількість структурних підрозділів банків в регіоні діяльності (філії, відділення) та показників їх співвідношення з чисельністю населення. Станом на 01.01.2021 р. кількість банків-юридичних осіб та їх підрозділів налічується від 105 – в Чернівецькій до 1037 – в Київській, а на один підрозділ припадає від близько 2,8 тис. осіб в м. Києві до 19,6 тис. осіб в Луганській;
- рівень розвитку регіональної економіки, що характеризується рівнем життя населення, розвитком мікро, малого та середнього бізнесу, рівнем інвестиційної привабливості, сукупним валовим регіональним продуктом тощо. При цьому, слід враховувати наслідки ліквідації низки банків-юридичних осіб, конкурентна боротьба на ринках регіональних банківських послуг відбувається між банківськими підрозділами як у напрямі залучення на рахунки коштів клієнтів, так і їх відволікання з регіону;
- рівень фінансової обізнаності керівництва суб'єктів підприємницької діяльності та платоспроможного попиту населення регіону на банківські послуги, що формує передумови збільшення бази клієнтів банків, а також розширення асортименту банківських послуг, які користуються попитом;
- перспективи відкриття нових банківських установ та структурних підрозділів в регіонах, що визначить потребу удосконалення маркетингових стратегій та посилення конкуренції;

- довгострокових цілей розвитку банків на певній території, що конкурують між собою та іншими фінансово-кредитними установами, що визначає потребу в регіональних банківських установах пропонувати унікальні продукти, які створять умови на деякий час отримати конкурентні переваги перед іншими банківськими установами-конкурентами;
- створення та поширення доступних інноваційних банківських продуктів регіональними банками, які, порівняно з великим, мають менші фінансові можливості їх створення. При цьому, конкурентною перевагою таких банків на регіональному ринку банківських послуг може стати їх клієнтоорієнтованість та якість обслуговування;
- рівень розвитку регіональних фінансових ринків як конкурентів банківському, оскільки можуть пропонувати аналогічні банківським продукти (субститути), що в кінцевому підсумку посилить як цінову, так і нецінову конкуренцію на певній території.
- перспективи співпраці регіональних банків із органами публічного управління, що може створити особливі умови діяльності порівняно з банками-конкурентами.

Таким чином, ідентифікація факторів, які формують конкурентні переваги банків на рівні регіонів, має бути одним із напрямів стратегії розвитку БСУ, а їх підтримка і стимулювання сприятимуть її зміцненню на рівні держави.

Висновки. Відповідно до поставлених задач дослідження встановлено, що банківському бізнесу, починаючи з 2008 р., протягом десяти років притаманні кризові процеси, які призвели до незадовільних результатів функціонування БСУ та формування середовища, яке спричиняє негативний вплив на розвиток конкуренції в регіонах.

Визначено, що конкурентне середовище на регіональних банківських ринках формується під впливом великого числа різнопланово діючих факторів, які повинні враховуватися банками при формуванні своїх стратегій розвитку, оскільки їх дія є визначальною для підвищення ефективності функціонування банківського сектора України в майбутньому як в регіональних масштабах, так і на національному рівні. Доведено, що конкуренція на ринку банківських послуг є внутрішнім стимулом розвитку банківської діяльності на рівні регіонів, вдосконалення пропозиції банківських продуктів, зниження їх вартості для клієнтів тощо. Її закономірності постійно повинні бути в полі зору економічної науки з метою розробки практичних рекомендацій для менеджменту банківських установ.

Література.

1. Офіційний сайт Національного банку України. Режим доступу до ресурсу: <http://www.bank.gov.ua/>
2. Бугель Ю.В. Проблеми розвитку банківської системи в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 9. С. 623-626.
3. Карчева Г. Т. Фінансовий стан банків України в умовах загрози світової фінансово-економічної кризи. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2020. Режим доступу до ресурсу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/11.pdf
4. Єгоричева С.Б., Гасій О.В. Сучасний механізм функціонування регіональної банківської системи. Полтава : ПУЕТ, 2016. 217 с.
5. Аналітичний огляд банківської системи України за результатами 1 кварталу 2018 року // Національне рейтингове агентство «Рюрік». Режим доступу до ресурсу: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_1_kv_2018.pdf.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Золотарьова О. В., Галаганов В. О. Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України. *Проблеми економіки та політичної економії*. 2017. № 1. С. 83-98.
8. Пурій Г.М. Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України. *Фінансовий простір*. 2017. № 3(27) С. 41-97.

References.

1. The Official site of the National Bank of Ukraine (2021), available at: <http://www.bank.gov.ua/> (Accessed 01 May 2021).
2. Buhel, Yu.V. (2016), "Problems of the development of the banking system in Ukraine", *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, vol. 9, pp. 623–626.
3. Karcheva, G.T. (2020), "The financial condition of Ukrainian banks in the face of the global financial and economic crisis", *Efektivna Ekonomika*, [Online], vol. 3, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/11.pdf (Accessed 01 May 2021).
4. Yehorycheva, S. B. and Hasii, O. V. (2016), *Suchasnyy mekhanizm funktsionuvannya rehional'noyi bankivs'koyi systemy* [Modern mechanism of functioning of the regional banking system], PUET, Poltava, Ukraine.
5. Rurik National Rating Agency (2018), "Analytical review of the banking system of Ukraine in 2018", available at: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_1_kv_2018.pdf. (Accessed 02 May 2021).
6. The Official site of the State Statistics Service of Ukraine (2021), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 23 May 2021).

7. Zolotarova, O. V. and Halahanov, V. O. (2017), “Current state and prospects of development of the banking system of Ukraine”, *Problemy ekonomiky ta politychnoi ekonomii*, vol. 1, pp. 83–98.
8. Puriy, H.M. (2017), “Current state and prospects of development of the banking system of Ukraine”, *Finansovyi prostir*, vol. 3(27), pp. 41–97.

Стаття надійшла до редакції 17.05.2021 р.